

**Міністерство внутрішніх справ України
Харківський національний університет внутрішніх справ**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Монографія

**За загальною редакцією
В. В. Сокуренка,
Д. В. Швеця,
О. А. Моргунова**

Вінниця
ТВОРИ
2023

УДК 378.6:001.89]:351.741(477.54)"364"

НЗ4

Рецензенти:

Музичук Олександр Миколайович – проректор Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;
Наливайко Лариса Романівна – проректор Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України;
Корнієнко Максим Вікторович – проректор Одеського державного університету внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор.

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Харківського національного університету внутрішніх справ
(протокол № 5 від 30.05.2023)*

Науково-дослідна діяльність Харківського
НЗ4 національного університету внутрішніх справ в умовах воєнного стану : монографія / за заг. ред. В. В. Сокурєнка, Д. В. Швеця, О. А. Моргунова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Вінниця : ТВОРИ, 2023. – 608 с.

ISBN 978-617-552-438-1

Монографію присвячено науково-дослідній діяльності Харківського національного університету внутрішніх справ в умовах воєнного стану. Висвітлено наукові заходи, що відбувались як безпосередньо в університеті, так і за сприяння науковців інших закладів вищої освіти. Наведено наукові висновки, проекти нормативно-правових актів, концепцій, до написання яких залучалися представники наукового та науково-педагогічного складу закладів вищої освіти системи МВС України.

УДК 378.6:001.89]:351.741(477.54)"364"

© Сокурєнко В. В., Швець Д. В., Моргунов О. А.,
загальне редагування, 2023

© Харківський національний
університет внутрішніх справ, 2023

© ТОВ «ТВОРИ», 2023

ISBN 978-617-552-438-1

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України з питань посилення правового захисту поліцейських та інших осіб, що забезпечують громадський порядок та безпеку» (Автор. кол.: Бандурка О. М., Гусаров С. М., Бугайчук К. Л., Іщенко І. В., Герасимчук Р. В., Корнієнко М. В., Ізбаш К. С.).....	138
Проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності водіїв транспортних засобів за перевищення встановлених обмежень швидкості руху» (Автор. кол.: Синегубов О. В., Бугайчук К. Л., Братель С. Г., Ганжа О. О.).....	150
Проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення (щодо встановлення кримінальної відповідальності за керування транспортними засобами в стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції)» (Автор. кол.: Цуцкірідзе М. С., Вигівський І. М., Шатрава С. О., Чаплинський К. О.).....	169
Науковий висновок щодо проекту Методики визначення шкоди та збитків у натуральній і грошовій формі, пов'язаних із забезпеченням публічної безпеки і порядку, боротьби зі злочинністю, забезпеченням безпеки дорожнього руху (Автор. кол.: Вигівський І. М., Цуцкірідзе М. С., Тарасенко О. С., Бугайчук К. Л., Ковтун О. В., Павлютін Ю. М., Собакарь А. О.).....	178
Науковий висновок щодо необхідності внесення змін до актів Кабінету Міністрів України та нормативно-правових актів МВС у зв'язку із прийняттям Закону України від 17.12.2021 № 1986-ІХ «Про внесення змін до деяких законів України щодо військової освіти та науки» від 17.12.2021 № 986-ІХ (Автор. кол.: Татаров О. Ю., Сокурєнко В. В., Бандурка О. М., Бугайчук К. Л.).....	186
Науковий висновок Харківського національного університету внутрішніх справ до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 94 Закону України “Про Національну поліцію” щодо збільшення грошового забезпечення поліцейських» (реєстр № 6506 від 05.01.2022) (Автор. кол.: Бугайчук К. Л., Федосова О. В., Василенко В. М., Карагіоз Р. С., Галкіна О. М., Абламська В. В., Сиром'ятнікова М. В., Прібиткова Н. О., Шатрава С. О., Джафарова О. В., Денищук Д. Є., Погорілець О. В.)...	190
Науковий висновок Харківського національного університету внутрішніх справ до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 94 Закону України “Про Національну поліцію” щодо осучаснення розміру грошового забезпечення поліцейських» (реєстр. № 6506-1 від 06.01.2022) (Автор. кол.: Бугайчук К. Л., Федосова О. В., Галкіна О. М., Абламська В. В., Сиром'ятнікова М. В., Прібиткова Н. О., Шатрава С. О., Джафарова О. В., Денищук Д. Є., Погорілець О. В.)....	200
Науковий висновок Харківського національного університету внутрішніх справ до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 94 Закону України “Про Національну поліцію” щодо забезпечення гідних умов оплати праці поліцейських» (реєстр. № 6506-2 від 11.01.2022) (Автор. кол.: Бугайчук К. Л., Федосова О. В., Звірянський Г. В., Галкіна О. М., Кейдалюк В. О., Абламська В. В., Сиром'ятнікова М. В., Прібиткова Н. О., Шатрава С. О., Джафарова О. В., Денищук Д. Є., Погорілець О. В.).....	204
Науковий висновок Харківського національного університету внутрішніх справ щодо проекту Закону України «Про внесення змін до статті 94 Закону України “Про Національну поліцію” щодо поліпшення умов грошового забезпечення поліцейських» (реєстр № 6506-3 від 11.01.2022) (Автор. кол.: Бугайчук К. Л., Федосова О. В., Лукаш С. С., Галкіна О. М., Абламська В. В., Сиром'ятнікова М. В., Прібиткова Н. О., Шатрава С. О., Джафарова О. В., Денищук Д. Є., Погорілець О. В.).....	207

ПРОЄКТ ЗАКОНУ УКРАЇНИ
«ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНІВ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ПОСИЛЕННЯ ПРАВОВОГО
ЗАХИСТУ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ТА ІНШИХ ОСІБ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ГРОМАДСЬКИЙ ПОРЯДОК
ТА БЕЗПЕКУ»

Автор. кол.: Бандурка О. М., Гусаров С. М., Бугайчук К. Л., Іщенко І. В.,
Герасимчук Р. В., Корнієнко М. В., Ізбаш К. С.

І. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України з питань посилення правового захисту поліцейських та інших осіб, що забезпечують громадський порядок та безпеку»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроєкту

В умовах політичної та економічної нестабільності особливої уваги потребують питання правового захисту працівників державних органів та інших суб'єктів, які відповідно за чинного законодавства забезпечують громадський порядок та безпеку.

Відсутність належного правового регулювання питання відповідальності за перешкодження діяльності працівників поліції при виконанні ними службових повноважень провокують зниження довіри до цього правоохоронного органу, а також сприяють посиленню правового нігілізму в різних верствах населення.

Наслідком такої ситуації є численні образи щодо працівників поліції, а так само громадян, які є членами громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону. Фіксуються випадки пошкодження форменого одягу поліції, знущання з поліцейської символіки, поширюються, зокрема в засобах масової інформації, наклепи на поліцейських, які містять дані про нібито вчинення ними корупційних злочинів та інших злочинів, які згодом не знаходять свого підтвердження, але впливають на суспільне сприйняття діяльності Національної поліції.

Не викликає сумніву позиція, що образа поліцейського, працівника Державної прикордонної служби при виконанні ними службових обов'язків, військовослужбовця або члена громадського формування з охорони громадського порядку та державного кордону у разі залучення їх до охорони громадського порядку повинно розглядатись як юридично-каране діяння, а законодавство повинно передбачати адекватний механізм реагування на зазначені випадки.

Чинні положення Кодексу України про адміністративні правопорушення передбачають відповідальність за образу виключно працівників транспорту, які здійснюють контроль за перевезенням пасажирів (ст. 185⁹) та опосередковано суддів (ст. 185³). Так само відповідальність за образу поліцейських та інших суб'єктів забезпечення громадського порядку в Кодексі України про адміністративні правопорушення чітко не визначена та за частіше, кваліфікується за ст. 173 або ст. 185, що створює юридичні неузгодженості в правозастосовній діяльності.

Якщо звернутися до закордонного досвіду регулювання зазначених питань, то можна побачити таку ситуацію.

У Кримінальному кодексі Республіки Казахстан встановлено відповідальність за образу представника влади:

«Стаття 378. Образа представника влади

1. Образа представника влади при виконанні ним своїх службових обов'язків або у зв'язку з їх виконанням.

2. Те саме діяння, вчинене публічно або з використанням засобів масової інформації або мереж телекомунікацій.

Примітка. Публічні виступи, що містять критичні висловлювання про службову діяльність представника влади, не тягнуть кримінальної відповідальності за цією статтею».

Представником влади за законодавством Казахстану є особа, що перебуває на державній службі, наділена в установленому законодавством порядку розпорядчими повноваженнями щодо осіб, які не перебувають від неї в службовій залежності, зокрема співробітник правоохоронного або спеціального державного органу, органу військової поліції, військовослужбовець, який бере участь у забезпеченні громадського порядку¹².

У Республіці Польща, працівник поліції під час виконання службових обов'язків вважається державним службовцем, тому в разі образи він користується спеціальним правовим захистом, передбаченим положеннями кримінального законодавства (ст. 226 § 1 Кримінального кодексу Республіки Польща).

Так само ст. 115 цього Кодексу визнає державними службовцями суддів, присяжних, поліцейських, військових, прокурорів та вчителів. Щороку прокуратура Польщі порушує кілька тисяч проваджень, пов'язаних з образами посадових осіб, більшість з яких стосується поліцейських, політиків та вчителів.

Образа може мати форму:

- словесного висловлювання (з використанням вульгарної лексики);
- образливого жесту;
- малювання (карикатури);
- символів, знаків або інших носіїв інформації (фотографії);
- листи та ве-сайти в інтернеті.

За законодавством Польщі образа працівників поліції – це злочин, що карається штрафом, обмеженням волі або позбавленням волі на строк до одного року.

«Стаття 226. Образа чиновника чи службової особи»

Образа державного чиновника або службові особи під час та у зв'язку з виконанням ним службових обов'язків підлягає покаранню у вигляді штрафу, обмеження волі або позбавлення волі на строк до одного року.

Якщо діяння, зазначене в п. 1, призвело до неналежної поведінки офіцера або службової особи, суд може застосувати пом'якшення покарання і навіть відмовитись від нього»¹³.

Образа та погрози щодо працівника поліції у Французькій Республіці є кримінально караними діями¹⁴.

«Стаття 433-5 Кримінального кодексу Франції»

Слова, жести або погрози, написи чи зображення будь-якого виду, які не оприлюднювались, або надсилання будь-яких предметів, адресованих особі, відповідальній за місію державної служби, є неповагою, що карається штрафом у розмірі 7 500 євро. Злочин визнається таким у разі, якщо образа пов'язана з виконанням службових обов'язків та здатна підірвати честь, гідність та повагу до такої особи або служби, з якою вона асоціюється.

Коли образи адресовані особі, що має державні повноваження, неповага карається тюремним ув'язненням на один рік та штрафом у розмірі 15 000 євро.

За неповагу, передбачену першим пунктом та вчинену під час зібрання, передбачається покарання у вигляді позбавлення волі на шість місяців та штраф у розмірі

¹² Уголовный кодекс Республики Казахстан (по состоянию на 02.12.2022) // Юрист : сайт. URL: https://online.zakon.kz/document/?doc_id=31575252#pos=554;0.

¹³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny // Prawo.pl : сайт. URL: <https://www.prawo.pl/akty/dz-u-2020-1444-t-j,16798683.html>.

¹⁴ Бугайчук К. Л. Закордонний досвід правового регулювання відповідальності за образу працівників поліції та можливості його використання в Україні. *Право і безпека*. 2021. № 1 (80). С. 15. DOI: <https://doi.org/10.32631/pb.2021.1.01>.

7 500 євро, а за неповагу, передбачену в другому пункті та вчинену під час зібрання, – ув'язнення на два роки і 30 000 євро штрафу».¹⁵

Узагальнення наведених прикладів, а також досвіду інших зарубіжних країн вказує на те, що в їхньому законодавстві розрізняють діяння щодо образи працівників поліції та образи чи наклепи вчинені щодо звичайних осіб. Як правило, образа чи наклеп на працівника правоохоронного органу є злочином, інші ж дії – адміністративним проступком. Такі дії мають кваліфікований склад, який полягає в публічному поширенні таких образ чи наклепів.

Водночас у Німеччині Федеральний кримінальний кодекс не розділяє образу чи наклеп щодо поліцейського чи звичайного громадянина, проте правозастосовна практика показує, що за образу поліцейського як представника влади судом можуть бути накладені більш суворі стягнення.

2. Цілі та завдання законопроекту

Основною метою законопроекту є посилення правового захисту працівників Національної поліції та інших осіб, що забезпечують громадський порядок та безпеку.

Досягнення вказаної мети забезпечується шляхом встановлення адміністративної відповідальності за образу поліцейських, працівників Державної прикордонної служби України при виконанні ними своїх службових обов'язків, а так само членів громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону під час залучення їх до охорони громадського порядку.

Крім того, встановлюється кримінальна відповідальність за публічну образу, наклеп на поліцейського та наругу над ознаками належності поліції.

Додатково законопроектом пропонується розширити підстави та збільшити строки адміністративного затримання осіб, що вчинили образу поліцейського, працівника Державної прикордонної служби при виконанні ними службових обов'язків, військовослужбовця або члена громадського формування з охорони громадського порядку та державного кордону в разі залучення їх до охорони громадського порядку.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Основні положення законопроекту відповідають його цілям та завданням. Законопроектом пропонується зміни до Закону України «Про Національну поліцію» щодо закріплення гарантій державного захисту працівників поліції від образи чи наклепу.

Запропоновано нову редакцію ст. 185 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо встановлення відповідальності за образу поліцейського та інших осіб, що забезпечують громадський порядок; передбачено внесення змін до статей 262 та 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо уточнення підстав для застосування процедури адміністративного затримання поліцейськими, посадовими особами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.

Законопроектом також встановлюється кримінальна відповідальність за публічну образу та наклеп на поліцейського, наругу над ознаками належності поліції шляхом додавання до змісту Кримінального кодексу України статті 342¹.

4. Стан нормативно-правової бази в зазначеній сфері правового регулювання та місце законопроекту в системі законодавства

Суспільні відносини в зазначеній сфері регулюються Конституцією України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Кримінальним кодексом України, законами України «Про Національну поліцію», «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України».

¹⁵ Code pénal // Légifrance : сайт. URL: <https://tinyurl.com/y6fmuf5b>.

5. Фінансово-економічне обґрунтування законопроекту

Прийняття цього законопроекту не потребує додаткових витрат із Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття запропонованого акта дозволить забезпечити захист честі та гідності працівників Національної поліції під час виконання ними службових обов'язків із забезпечення публічної безпеки та порядку, протидії злочинності та надання населенню інших поліцейських послуг.

II. ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України з питань посилення правового захисту поліцейських та інших осіб, що забезпечують громадський порядок та безпеку»

Чинна редакція

Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII

Стаття 62. Гарантії професійної діяльності поліцейського

...

6. Втручання в діяльність поліцейського, перешкодження виконанню ним відповідних повноважень, невиконання законних вимог поліцейського, будь-які інші протиправні дії стосовно поліцейського мають наслідком відповідальність відповідно до закону.

7. Правопорушення щодо поліцейського або особи, звільненої зі служби в поліції, її близьких родичів, вчинені у зв'язку з його попередньою службовою діяльністю, мають наслідком відповідальність відповідно до закону.

Відсутня

Пропонована редакція

Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII

Стаття 62. Гарантії професійної діяльності поліцейського

...

6. Втручання в діяльність поліцейського, невиконання його законних вимог, перешкодження виконанню ним відповідних повноважень, **образа чи наклеп на поліцейського, що пов'язані з його службовою діяльністю, наруга над ознаками належності поліції, а також будь-які інші протиправні дії стосовно поліцейського** мають наслідком відповідальність відповідно до закону.

7. Правопорушення щодо поліцейського або особи, звільненої зі служби в поліції, її близьких родичів, вчинені у зв'язку з його попередньою службовою діяльністю, мають наслідком відповідальність відповідно до закону.

Державний захист життя, здоров'я, честі, гідності поліцейського та його професійної репутації, членів його сім'ї, а також майна, що належить йому і членам його сім'ї, від протиправних посягань у зв'язку з виконанням службових обов'язків здійснюється в порядку, встановленому законодавством України.

8. У разі затримання поліцейського за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення або обрання щодо нього тримання під вартою як запобіжного заходу його тримають у призначених для цього установок окремо від інших категорій осіб.

8. У разі затримання поліцейського за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення або обрання щодо нього тримання під вартою як запобіжного заходу його тримають у призначених для цього установок окремо від інших категорій осіб.

Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х

Стаття 185. Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця

Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського при виконанні ним службових обов'язків, а також вчинення таких же дій щодо члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця у зв'язку з їх участю в охороні громадського порядку –

тягне за собою накладення штрафу від восьми до п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк від сорока до шістдесяти годин, або вправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Стаття 185. Перешкоджання реалізації повноважень поліцейським, членом громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовцем

Злісна непокоря законному розпорядженню або вимозі поліцейського при виконанні ним службових обов'язків, а також вчинення таких же дій щодо члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця у зв'язку з їх участю в охороні громадського порядку, –

тягне за собою накладення штрафу від шістдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк тридцять годин, або виправні роботи на строк один місяць з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк десять діб.

Образа поліцейського при виконанні ним службових обов'язків або у зв'язку із їх виконанням, а також вчинення таких же дій щодо члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця при виконанні або у зв'язку з їх участю в охороні громадського порядку, за відсутності ознак діяння, передбаченого Кримінальним кодексом України, –

тягне за собою накладення штрафу від вісімдесяти до ста двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк сорок годин, або виправні роботи на строк від одного до двох місяців з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк до п'ятнадцяти діб.

Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені групою осіб або особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме правопорушення, –

тягне за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або громадські роботи на строк шістдесят годин, або виправні роботи на два місяці з відрахуванням двадцяти процентів заробітку, або адміністративний арешт на строк п'ятнадцять діб.

Примітка: Образою вважаються зневажливе усне чи письмове висловлювання на адресу поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця у формі, що суперечить встановленим правилам поведінки і вимогам загальнолюдської моралі, зокрема в нецензурній формі, а також безсловесні дії, які принижують людську гідність (використання непристойних жестів, плювки, ляпаси, зривання елементів одягу).

Стаття 262. Органи (посадові особи), правомочні здійснювати адміністративне затримання

Адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може провадитися лише органами (посадовими особами), уповноваженими на те законами України.

Адміністративне затримання провадиться:

1) органами внутрішніх справ (Національною поліцією) – при вчиненні дрібного хуліганства, вчиненні домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису, порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, при поширюванні неправдивих чуток, вчиненні злісної непокори законному розпорядженню чи вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, а також військовослужбовця чи образи їх, публічних закликів до невиконання вимог поліцейського, при порушенні призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку, порушенні законодавства про оборону, мобілізаційну

Стаття 262. Органи (посадові особи), правомочні здійснювати адміністративне затримання

Адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може провадитися лише органами (посадовими особами), уповноваженими на те законами України.

Адміністративне затримання провадиться:

1) органами внутрішніх справ (Національною поліцією) – при вчиненні дрібного хуліганства, вчиненні домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису, порушення порядку організації і проведення зборів, мітингів, вуличних походів і демонстрацій, при поширюванні неправдивих чуток, вчиненні злісної непокори законному розпорядженню чи вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, а також військовослужбовця чи образи їх, публічних закликів до невиконання **законних розпоряджень або вимог** поліцейського, при порушенні призовниками, військовозобов'язаними, резервістами правил військового обліку, порушенні законодавства про

підготовку та мобілізацію, при прояві неповаги до суду, вчиненні незаконного доступу до інформації в автоматизованих системах, порушення правил про валютні операції, правил обігу наркотичних засобів або психотропних речовин, незаконного продажу товарів або інших предметів, дрібної крадіжки, торгівлі з рук у нестворених місцях, при розпиванні спиртних напоїв у громадських місцях чи появи у громадських місцях у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль, у випадках, коли є підстави вважати, що особа займається проституцією, при порушенні правил дорожнього руху, правил полювання, рибальства і охорони рибних запасів та інших порушень законодавства про охорону і використання тваринного світу, при порушенні правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду через територію України, а також в інших випадках, прямо передбачених законами України;

...

4) посадовими особами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України – у разі вчинення військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків військових адміністративних правопорушень, дрібного хуліганства, злісної непокори законному розпорядженню чи вимозі посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, публічних закликів до невиконання вимог цієї особи, порушення правил зберігання, носіння або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів, дрібного викрадення чужого майна, у разі розпивання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених місцях, появи у громадських місцях у п'яному вигляді, порушення правил обігу наркотичних засобів або психотропних речовин, а також у

оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію, при прояві неповаги до суду, вчиненні незаконного доступу до інформації в автоматизованих системах, порушення правил про валютні операції, правил обігу наркотичних засобів або психотропних речовин, незаконного продажу товарів або інших предметів, **дрібної крадіжки**, торгівлі з рук у нестворених місцях, **жорстокого поводження з тваринами**, при розпиванні спиртних напоїв у **заборонених** місцях чи появи в громадських місцях у п'яному вигляді, що ображає людську гідність і громадську мораль, у випадках, коли є підстави вважати, що особа займається проституцією, при порушенні правил дорожнього руху, правил полювання, рибальства і охорони рибних запасів та інших порушень законодавства про охорону і використання тваринного світу, при порушенні правил перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні і транзитного проїзду через територію України, а також в інших випадках, прямо передбачених законами України;

...

4) посадовими особами Військової служби правопорядку у Збройних Силах України – у разі вчинення військовослужбовцями, військовозобов'язаними та резервістами під час проходження зборів, а також працівниками Збройних Сил України під час виконання ними службових обов'язків військових адміністративних правопорушень, дрібного хуліганства, злісної непокори законному розпорядженню чи вимозі посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, публічних закликів **до невиконання законних розпоряджень або вимог цієї особи або її особи**, порушення правил зберігання, носіння або перевезення вогнепальної, холодної чи пневматичної зброї і бойових припасів, дрібного викрадення чужого майна, у разі розпивання пива (крім безалкогольного), алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених місцях, появи у громадських місцях у п'яному вигляді, **що ображає людську гідність і громадську мораль**, порушення

разі порушення правил дорожнього руху водіями чи іншими особами, які керують військовими транспортними засобами;

...

Стаття 263. Строки адміністративного затримання

Адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може тривати не більш як три години.

Осіб, які незаконно перетнули або зробили спробу незаконно перетнути державний кордон України, порушили порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України або до району проведення антитерористичної операції чи виїзду з них, порушили прикордонний режим, режим у пунктах пропуску через державний кордон України або режимні правила у контрольних пунктах в'їзду-виїзду, правила використання об'єктів тваринного світу в межах прикордонної смуги та контрольованого прикордонного району, у територіальних водах та виключній (морській) економічній зоні України, вчинили злісну непокору законному розпорядженню або вимозі військовослужбовця чи працівника Державної прикордонної служби України або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, а також іноземців та осіб без громадянства, які не виконали рішення про заборону в'їзду в Україну, порушили правила перебування в Україні або транзитного проїзду через територію України, може бути затримано на строк до трьох годин для складення протоколу, а в необхідних випадках для встановлення особи та/або з'ясування обставин правопорушення – до трьох діб.

правил обігу наркотичних засобів або психотропних речовин, а також у разі порушення правил дорожнього руху водіями чи іншими особами, які керують військовими транспортними засобами;

...

Стаття 263. Строки адміністративного затримання

Адміністративне затримання особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, може тривати не більш як три години.

Осіб, які незаконно перетнули або зробили спробу незаконно перетнути державний кордон України, порушили порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України або до району проведення антитерористичної операції чи виїзду з них, порушили прикордонний режим, режим у пунктах пропуску через державний кордон України або режимні правила у контрольних пунктах в'їзду-виїзду, правила використання об'єктів тваринного світу в межах прикордонної смуги та контрольованого прикордонного району, у територіальних водах та виключній (морській) економічній зоні України, вчинили злісну непокору законному розпорядженню або вимозі **поліцейського**, військовослужбовця чи працівника Державної прикордонної служби України або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, **вчинили образи або публічні заклики до невиконання законних розпоряджень або вимог поліцейського або члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону чи посадової особи Військової служби правопорядку у Збройних Силах України у зв'язку з виконанням ним обов'язків по охороні громадського порядку**, а також іноземців та осіб без громадянства, які не виконали рішення про заборону в'їзду в Україну, порушили правила перебування в Україні або транзитного проїзду через територію України, може бути затримано на строк до трьох годин для складення протоколу, а в необхідних випадках для встановлення особи та/або з'ясування обставин правопорушення – до трьох діб.

...

Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III

...

Відсутня

Стаття 342¹. Публічна образа та наклеп на поліцейського, наруга над ознаками належності поліції

Публічна образа поліцейського при виконанні ним службих обов'язків, а також вчинення таких же дій щодо члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону або військовослужбовця у зв'язку з їх участю в охороні громадського порядку, –

тягне за собою накладення штрафу від семисот до однієї тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або вправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців.

Ствердження або поширення завідомо неправдивих, таких, що ганьблять поліцейського, відомостей, або підривають його ділову репутацію у зв'язку з його службовою діяльністю (наклеп) у публічному виступі або в друкованому, або в публічно демонстрованому творі, або в друкованих чи електронних ЗМІ, або в інформації, розміщеній в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет, блогах, соціальних мережах, інших інтернет-сервісах, мережах електров'язку загального чи відомчого користування або у виділеній мережі електров'язку, –

карається штрафом від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк від трьох до шести місяців, або обмеженням волі на строк до двох років.

Наклеп, поєднаний з обвинуваченням поліцейського у вчиненні корупційного, тяжкого або особливо тяжкого злочину, –

карається штрафом від двох до трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк від

трох до шести місяців, або обмеженням волі на строк до чотирьох років, або позбавленням волі на строк до двох років.

Публічна наруга над найменуванням поліції або похідних від нього, у тому числі викладених іноземною мовою, або над ознаками належності до поліції, –

карається штрафом від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або арештом на строк до шести місяців.

Примітка:

1. Ознаками належності до поліції є символіка поліції, однострій поліцейських, спеціальні звання, відомчі відзнаки, спеціальний жетон та службове посвідчення поліцейського.

2. Наругою вважаються дії спрямовані на:

- нанесення будь-яких написів, малюнків, символів або інших зображень на ознаки належності поліції, перекручування її найменування, зокрема з використанням ненормативної лексики, виразів, що суперечать встановленим правилам поведінки і вимогам загальнолюдської моралі;
- пошкодження ознак належності до поліції або їх частин шляхом псування, нанесення механічних ушкоджень, заливля фарбою, нечистотами іншими сумішами чи рідинами, внесення на ознаки належності поліції самостійних елементів, не передбачених початковою конструкцією, або видалення оригінальних елементів та ін.

3. Наруга чи образа вважаються публічними, якщо факти такої образи чи наруги були розміщені в глобальній комп'ютерній мережі Інтернет, друкованих чи електронних ЗМІ, блогах, соціальних мережах, окремих інтернет-сервісах, електронних мережах загального чи внутрішнього користування, виділеній мережі електрозв'язку, публічно продемонстрованих творах, листівках, написах на одязі, а також проголошені у виступах

на масових заходах, зібраннях, засіданнях органів влади та міського самоврядування, громадських організацій.

4. Особа звільняється від кримінальної відповідальності за наклеп, якщо доведе правоту свого обвинувачення.

5. Публічні виступи чи поширення інформації, що містять критичні висловлювання про службу поліцейського, не тягнуть кримінальної відповідальності за цією статтею.